

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106
web: <https://bank.gov.ua>

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: +380 (44) 298-65-55,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>

На № 143500/13696-4-23/7.3.4
від 02.11.2023, № 144962/8.3/10-23
від 06.11.2023, № 145501/11.5.2/10-23
від 07.11.2023

Міністерство юстиції України

Про результати розгляду листів

За результатами розгляду листів Міністерства юстиції України (далі – Мін'юст) стосовно надання роз'яснень щодо імплементації Закону України від 18.11.2021 № 1909-IX “Про страхування” (далі – Закон про страхування), зокрема заміни обов'язкового страхування на обов'язкову наявність договору страхування, Національний банк України (далі – Національний банк) повідомляє таке.

Представники Національного банку 16.11.2023 взяли участь у робочій нараді з представниками Мін'юсту, на якій обговорили проблемні питання щодо імплементації Закону про страхування, у тому числі щодо розроблення проєктів актів, що стосуються заміни обов'язкового страхування на обов'язкову наявність договору страхування.

1. Щодо страхування відповідальності приватного нотаріуса та страхування відповідальності приватного виконавця.

Згідно з абзацом другим підпункту 12 пункту 3 розділу XV “Прикінцеві та перехідні положення” Закону про страхування частина перша статті 28 Закону України “Про нотаріат” (далі – Закон про нотаріат) викладається в новій редакції, відповідно до якої запроваджується обов'язок приватного нотаріуса до початку зайняття приватною нотаріальною діяльністю укласти договір страхування відповідальності.

У статті 24 Закону України “Про органи та осіб, які здійснюють примусове виконання судових рішень і рішень інших органів”¹ (далі – Закон про примусове виконання рішень) також передбачений обов'язок приватного виконавця до

¹ У редакції підпункту 50 пункту 3 розділу XV “Прикінцеві та перехідні положення” Закону про страхування.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Рожкова Катерина Вікторівна
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001E030000C8850000
Дійсний до: 29.05.2025 15:32:05

Національний банк України

33-0005/88290
від 29.11.2023 16:12

початку здійснення діяльності застрахувати свою відповідальність перед третіми особами.

Законом про страхування врегульовано вирішення питань щодо заміни обов'язкового страхування на обов'язкову наявність договору страхування або на безпосереднє здійснення головними розпорядниками бюджетних коштів компенсаційної виплати потерпілим з державного бюджету². Також згідно із зазначеним вище законом у разі законодавчо встановленого обов'язку наявності договору страхування в тих чи інших правовідносинах центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у відповідній сфері, може визначати за погодженням з Національним банком³ порядок та умови такого страхування, за умови законодавчого закріплення таких повноважень за відповідним органом виконавчої влади.

Принагідно інформуємо, що згідно з частиною третьою статті 4 Закону про страхування перелік ризиків у межах класів страхування, характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, ризиків у межах класів страхування, а також особливості здійснення діяльності зі страхування та укладання договорів за класами страхування визначаються спеціальними законами з регулювання ринку страхування та нормативно-правовими актами Національного банку.

Відповідно до частини шостої статті 97 Закону про страхування законодавством можуть бути встановлені додаткові вимоги та особливості порядку укладення договорів страхування, інші вимоги до змісту та умов договору страхування залежно від класу страхування (окремих ризиків, груп ризиків, груп класів), у тому числі для договорів страхування, обов'язковість укладення яких визначена законом.

Водночас Законом про нотаріат та Законом про примусове виконання рішень не закріплено таких повноважень за центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері нотаріату та примусового виконання рішень.

Принагідно інформуємо, що Закон про страхування, який вводиться в дію з 01.01.2024 та має замінити чинний Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР "Про страхування", суттєво змінює підходи до державного регулювання та нагляду за діяльністю на ринку страхування, у тому числі встановлює оновлені вимоги до порядку укладення та виконання договорів страхування (розділ XII Закону про страхування).

² Згідно з абзацом восьмим пункту 24 розділу XV "Прикінцеві та перехідні положення" Закону про страхування Кабінету Міністрів України доручено протягом шести місяців з дня набрання чинності Законом про страхування забезпечити розроблення та перегляд міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади за погодженням з Національним банком України їх нормативно-правових актів, що впливають із Закону про страхування, в частині заміни обов'язкового страхування на обов'язкову наявність договору страхування або на безпосереднє здійснення головними розпорядниками бюджетних коштів компенсаційної виплати з державного бюджету потерпілим.

³ Відповідно до пункту 35 частини третьої статті 114 Закону про страхування до повноважень Національного банку як регулятора на ринку страхування віднесено погодження у встановлених законом випадках умов страхування, визначених відповідним органом державної влади.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Рожкова Катерина Вікторівна
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001E030000C8850000
Дійсний до: 29.05.2025 15:32:05

Національний банк України

33-0005/88290
від 29.11.2023 16:12

На виконання вимог частини третьої статті 4 Закону про страхування Національний банк розробив та оприлюднив 29.06.2023 проєкт постанови Правління Національного банку України “Про затвердження Положення про характеристики та класифікаційні ознаки класів страхування, особливості здійснення діяльності зі страхування та укладання договорів за класами страхування” (далі – Положення про характеристики), яким, зокрема, визначаються особливості здійснення діяльності зі страхування та укладання договорів страхування за класами страхування. У зазначеному проєкті нормативно-правового акта Національного банку передбачається набрання ним чинності з 01.01.2024.

Ураховуючи зазначене вище, **укладання договорів** страхування відповідальності приватного нотаріуса та/або договорів страхування відповідальності приватного виконавця **може здійснюватися** на підставі загальних вимог Закону про страхування, Закону про нотаріат та/або Закону про примусове виконання рішень, чинним Положенням про характеристики **без прийняття** центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері нотаріату та примусового виконання рішень **окремих актів щодо визначення порядку та умов такого страхування.**

2. Щодо страхування відповідальності арбітражного керуючого.

Згідно з абзацом четвертим підпункту 8 пункту 3 розділу XV “Прикінцеві та перехідні положення” Закону про страхування стаття 24 Кодексу України з процедур банкрутства викладається в новій редакції, якою визначається, що порядок та умови здійснення страхування відповідальності арбітражного керуючого **можуть** визначатися центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, державну політику з питань банкрутства, **за погодженням** з Національним банком.

Відповідно до пункту 1 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.07.2014 № 228, Мін’юст є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну правову політику, державну політику, у тому числі з питань банкрутства.

З урахуванням зазначеного вище та з огляду на диспозитивний характер норми абзацу четвертого підпункту 8 пункту 3 розділу XV “Прикінцеві та перехідні положення” Закону про страхування пропонуємо Мін’юсту самостійно визначитись із потребою щодо розроблення порядку та умов здійснення страхування відповідальності арбітражного керуючого та в разі його розроблення погодити відповідний проєкт із Національним банком у встановленому порядку.

Водночас укладання договорів страхування відповідальності арбітражного керуючого також може здійснюватися на підставі загальних вимог Закону про

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД

Підписувач Рожкова Катерина Вікторівна

Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001E030000C8850000

Дійсний до: 29.05.2025 15:32:05

Національний банк України

33-0005/88290

від 29.11.2023 16:12

страхування, Кодексу України з процедур банкрутства та чинного Положення про характеристики, якщо немає (не розроблено) окремого акта щодо визначення порядку та умов такого страхування.

СЛАВА УКРАЇНІ!

Перший заступник Голови

Катерина РОЖКОВА

Марченко Андрій
(044) 527 31 60

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Рожкова Катерина Вікторівна
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000001E030000C8850000
Дійсний до:29.05.2025 15:32:05

Національний банк України

33-0005/88290
від 29.11.2023 16:12